

головна мета і обов'язок. За умови виконання покладених на державу обов'язків вона відповідно стає й гарантом динамічності суспільства.

Можна зробити висновок, що на конституційному рівні визначено коло політичних прав, обсяг і зміст яких повною мірою відповідає міжнародним стандартам та критеріям демократичного спрямування процесу становлення і розвитку держави. Ступінь демократизації режиму, значною мірою, зумовлений ступенем реалізації політичних прав і свобод особи. Реалізація політичних прав і свобод людини і громадянина потребує, насамперед, активних дій по здійсненню свого законного права самою особою, спираючись в основному на національні нормативно-правові та організаційно-правові гарантії. Не дивлячись на існування таких гарантій, проблеми з реалізацією політичних прав існують і їх вирішення є актуальним завданням Української держави та суспільства.

Свінцицька Н.В.

курсант 2 курсу ФПФПМГБ

ННПФПМГБВВ НАВС

Науковий керівник: Г.В. Тригубенко

доцент кафедри конституційного

та міжнародного права НАВС

кандидат юридичних наук

ЗАХИСТ ПРАВ ДИТИНИ В УКРАЇНІ

Права дитини - система можливостей, які необхідні дитині для її комплексного та цілісного розвитку в умовах і відповідно до вимог середовища, беручи до уваги її незрілість (дитиною визнається особа, яка не досягла 18 років). Дитина має право на життя, ім'я, набуття громадянства, право знати батьків та на їх піклування, вільно висловлювати свої думки, право на свободу думки, совісті та релігії, на свободу асоціацій та на свободу мирних зібрань, право освіти, на відпочинок і дозвілля та інші. Особливістю прав дитини є необхідність їх спеціального захисту, забезпечення можливостей та сприятливих умов оперативного та без перешкод до нього звернутися. Якнайкраще забезпечення інтересів і потреб дитини – головний пріоритет у захисті прав дитини.

Щодо захисту прав дитини на міжнародному рівні, то у 1948 році ООН прийняла Загальну декларацію прав людини, в якій зазначалося, що дитинство дає право на особливе піклування та захист (ст. 25). В 1959 році ООН прийняла Декларацію прав дитини, яка складається з 10 принципів, покликаних забезпечити дітям щасливе дитинство і користування, проголошеними в ній, правами і свободами. Даний документ закликав батьків, чоловіків та жінок як окремих осіб, а також добровільні організації, місцеву владу і національні уряди до того, щоб вони визнали і намагалися дотримуватися цих прав шляхом законодавчих та інших заходів, які

поступово приймаються у відповідності з проголошеними принципами. Однак декларація не зобов'язує, не має певної обов'язкової сили, це лише рекомендація. 20 листопада 1989 року ООН прийняла Конвенцію про права дитини (далі – Конвенція), яку називають “Світовою конституцією прав дитини”. Вона є складовою національного законодавства України з 27 вересня 1991 року, тобто з часу її ратифікації Україною. Конвенція не тільки закріпила перелік прав дитини, але й передбачила інструмент їх захисту – Комітет по правах дитини, який засновано з метою розгляду прогресу, досягнутого Державами-учасницями щодо виконання зобов'язань за Конвенцією. Крім цього, Конвенція передбачила, що спеціалізовані установи, Дитячий фонд ООН та інші органи ООН мають право бути представленими при розгляді питань про здійснення таких положень цієї Конвенції, які входять до сфери їх повноважень. Серед них Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) — це єдина організація ООН, діяльність якої присвячена винятково дітям. ЮНІСЕФ працює заради захисту, виживання і розвитку дитини відповідно до Конвенції про права дитини. Створений Генеральною Асамблеєю ООН в 1946 р., ЮНІСЕФ у даний час підтримує програми, спрямовані на поліпшення життя дітей у всьому світі, особливо в країнах, що розвиваються.

Крім Конвенції, Україна ратифікувала Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії 2000 р., Конвенцію про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці N182 1999 р., Європейську конвенцію про здійснення прав дітей 1996 р., Європейську конвенцію про правовий статус дітей народжених поза шлюбом 1975 р., Європейську конвенцію про визнання та виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми 1980 р. та ряд інших міжнародних договорів в сфері прав дитини.

Запровадження посади Уповноваженого Президента України з прав дитини відповідає Конвенції ООН про права дитини та рекомендаціям Комітету ООН про права дитини, який настійно рекомендував Україні вжити усіх заходів для створення посади Уповноваженого з прав дітей. Основними завданнями Уповноваженого є: постійний моніторинг додержання в Україні конституційних прав дитини, виконання Україною міжнародних зобов'язань у цій сфері та внесення в установленому порядку Президентіві України пропозицій щодо припинення і запобігання повторенню порушень прав і законних інтересів дитини; внесення Президентіві України пропозицій щодо підготовки проектів законів, актів Президента України з питань прав та законних інтересів дитини; здійснення заходів, спрямованих на інформування населення про права та законні інтереси дитини.

Окрім Уповноваженого Президента з прав дитини проблемами захисту прав дітей в Україні займаються Міністерство соціальної політики, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство охорони здоров'я, Міністерство освіти і науки, Державна міграційна служба та інші органи державної влади. З метою підготовки пропозицій щодо реалізації державної політики з питань захисту прав та інтересів дітей Кабінетом Міністрів

України створена Міжвідомча комісія з питань охорони дитинства, що є тимчасовим консультативним, дорадчим органом. В Україні реалізується Загальнодержавна програма «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року.

Більшість норм Конвенції про права дитини мають відповідне відображення у національному законодавстві, однак практика їх застосування залишається формальною. Створений в Україні інституційний механізм захисту прав дитини, поки що не забезпечує його на належному рівні. Діти є і завжди будуть найперспективнішою частиною суспільства, а тому необхідно скеровувати розвиток суспільства з огляду на позитивне до них ставлення, розуміння їх проблем і потреб, необхідність забезпечення реалізації їх прав і свобод.

Форостяний А.В.

викладач кафедри кримінального процесу НАВС, кандидат юридичних наук

НАДАННЯ СЛІДЧИМ СУДДЕЮ ДОЗВОЛУ НА ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Слідчий суддя надає дозвіл на проведення таких негласних слідчих (розшукових) дій: 1) аудіо, відеоконтроль особи (ст.260 КПК); 2) накладення арешту на кореспонденцію (ст.261 КПК); 3) зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж (ст.263 КПК); 4) зняття інформації з електронних інформаційних систем (ст.264 КПК); 5) обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи (ст.267 КПК); 6) установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ст.268 КПК); 7) спостереження за особою (ст.269 КПК); 8) аудіо -, відеоконтроль місця (ст.270 КПК); 9) негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження (ст.274 КПК).

Перед зверненням до суду з клопотанням про надання дозволу на проведення негласних слідчих (розшукових) дій слідчий зобов'язаний відповідно до ч.3 ст.246 КПК погодити його з прокурором. Однак КПК не регулює порядок такого погодження.

Як уявляється, главу 21 КПК необхідно доповнити статтею про порядок розгляду та погодження прокурором клопотання слідчого про надання дозволу на проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Аргументація цієї пропозиції полягає у тому, що відповідно до ст.1 КПК порядок кримінального провадження має визнаватися лише кримінальним процесуальним законодавством України.

У випадку відмови прокурора в погодженні клопотання слідчого до слідчого судді про проведення негласних слідчих (розшукових) дій слідчий відповідно до ч.3 ст.40 КПК має право звернутися до керівника органу